

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

22.01.2021

Sayı : 69602026-610 — 60880269
Konu : Soru Önergesi (7/34119)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.09.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.715233 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Konya Milletvekili Sayın Abdulkadir KARADUMAN tarafından verilen 7/34119 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ruhsar PEKCAN
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Konya Milletvekili Sayın Abdulkadir KARADUMAN'a ait 7/34119 Sayılı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-5) Bakanlığımız Merkezi Sicil Kayıt Sistemi (MERSİS) üzerinden alınan verilere göre, 2010 - 2019 yılları arasında kurulan şirket (anonim şirket, limited şirket, kollektif şirket, komandit şirket) ve ticari işletme sayısı 1.137.833, kapanan şirket ve ticari işletme sayısı 714.401 olup 01.01.2020 - 31.12.2020 tarihleri arasında ise kurulan şirket ve ticari işletme sayısı 131.533, kapanan şirket ve ticari işletme sayısı ise 40.735 adettir.

Aynı şekilde Esnaf ve Sanatkarlar Bilgi Sistemi (ESBİS) üzerinden elektronik ortamda yapılan sorgulama neticesinde alınan verilere göre ise 2010-2019 yılları arasında 2.081.071 adet işyeri tescil, 1.085.596 adet işyeri terkin edilmiş olup 01.01.2020 - 31.12.2020 tarihleri arasında ise 365.533 adet işyeri tescil, 99.588 adet işyeri terkin edilmiştir.

Diğer taraftan, Bakanlığımızca yıllar itibarıyla doğrudan veya paydaş kurumlarla gerekli işbirliği ve koordinasyonun sağlanması neticesinde; esnaf ve sanatkarlarımızı, mesleki faaliyetleri hususunda teşvik etmek ve desteklemek adına çeşitli çalışmalar yapılmış olup bunlar sırasıyla;

- Esnaf ve sanatkarlarca kullanılan Hazine destekli kredilerin faiz oranları % 4,5 seviyesine indirilmiştir. Söz konusu krediler için kamu tarafından sağlanan sübvansiyon oranı %20 seviyesinden, kredi tipine göre %50 ve %100 seviyelerine yükseltilmiştir. Bununla birlikte kredi kullanımlarında şahıs üst limitleri 5.000 TL'den, kooperatifin derecesine göre 225.000 TL'ye, yatırım kredilerinde ise 500.000 TL'ye kadar yükseltilmiştir. Söz konusu kredilerin geri ödemelerine ilişkin olarak yürürlüğe konulan yapılandırma/erteleme uygulamaları ile esnaf ve sanatkarlarımıza muhtelif zamanlarda geri ödeme kolaylıkları sağlanmıştır. Diğer taraftan, krediler üzerinden banka ve/veya kooperatiflerce yapılan kesinti oranlarında yıllar itibarıyla esnaf ve sanatkarlarımız lehine iyileştirmeler yapılmıştır.

- Esnaf ve Sanatkarlar Bilgi Sistemi (ESBİS) uygulaması hayata geçirilmiş olup bunu müteakiben Esnaf ve Sanatkarlar Coğrafi Bilgi Sistemi, ESBİS Mobil Uygulaması ve Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Elektronik Muhasebe Sistemi gibi yeniliklerin hayata geçirilmesi ve geliştirilmesi çalışmalarına devam edilmektedir.

- Ahilik Haftası Etkinlikleri, Ahilik Panelleri ve Esnaf ve Sanatkar Şuraları gibi faaliyetlerin sürdürülmesi ile bir yandan ahilik kültürümüzün muhafaza edilmesi diğer yandan da esnaf ve sanatkarlarımızın güncel sorunlarına çözüm üretilmesi hususlarında çalışmalar yapılmıştır.

- Esnaf ve Sanatkarlar Sektör Analizi Projesi kapsamında, belirlenen sektörlerin mevcut durumları yakından incelenmiştir. Bu çerçevede edinilen tecrübelerin ışığında esnaf ve sanatkarlarımıza yönelik çalışmalara devam edilmektedir. Buna ilave olarak Esnaf ve Sanatkarlar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi (ESDEP) ve Esnaf ve Sanatkarlar Strateji Eylem Planı (ESSEP) çalışmaları ile esnaf ve sanatkarlarımızın yaşadığı sorunlara çözüm önerileri geliştirilmeye çalışılmıştır. Esnaf ve Sanatkarlara Yönelik Pazarlama ve Markalaşma Projesi çalışmaları, Geleneksel Meslekler Rehberi ve Meslek Kılavuzlarının

hazırlanması çalışmaları da yine Bakanlığımızca bu doğrultuda yürütülen önemli çalışmalardandır.

- Vergi ve SGK mevzuatında yapılan düzenlemeler ile esnaf ve sanatkârlar lehine kazanımlar elde edilmiş olup muhtelif zamanlarda yapılan mali sicil affına yönelik çalışmalar ile de esnaf ve sanatkârlarımızın finansmana erişimlerinde yaşadığı sorunlar ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır.

Bunlara ilave olarak mesleki eğitim sistemine ilişkin çalışmalar ile esnaf ve sanatkârlar özelinde mali bir güvence niteliğinde olan Ahilik Fonu'nun hayata geçirilmesi çalışmaları yapılmıştır.

Diğer taraftan, esnaf ve sanatkârlarımızı Covid-19 pandemisinin olumsuz etkilerinden korumak ve ticari faaliyetlerin devamlılığını sağlamak üzere muhtelif çalışmalar yapılmış olup bu kapsamda;

- Covid-19 pandemisi nedeniyle sunulan faiz indirimli kredi imkânı; Bu kapsamda yürürlüğe konulan 25.000 TL'ye kadar limitli, 36 aya kadar vadeli, yıllık %4,5 faiz oranlı, 6 aya kadar ödemesiz dönem uygulanabilen Hazine faiz destekli işletme kredisi kullanımına yönelik olarak, 30.11.2020 tarihi itibarıyla 751.721 esnaf ve sanatkâra toplamda 18 milyar 623 milyon TL tutarında kredi kullandırılmıştır.

- Covid-19 pandemisi nedeniyle faizsiz erteleme imkânı; Esnaf ve sanatkârlarımızın HALKBANK'a olan kredi geri ödemeleri için 2020 yılı içerisinde, faizsiz olarak, 2 kez, üçer aylık erteleme imkânı ile 5,8 milyar TL tutarında öteleme sağlanmıştır.

- KOSGEB kredi erteleme imkânı; Esnaf ve Sanatkârlarımızın KOSGEB'den kullanmış oldukları kredilerin Nisan, Mayıs, Haziran aylarına ilişkin geri ödemeleri de "Ekonomik İstikrar Kalkanı" kapsamında faizsiz olarak ertelenmiştir.

- Kredi ve kefalet kooperatiflerine olan kredi borçlarının yapılandırılması imkânı; Esnaf ve sanatkârların kredi ve kefalet kooperatiflerine olan gecikmeli kredi borçlarına ilişkin olarak da yapılandırma olanağı sağlanmıştır. Bu imkân çerçevesinde ise yaklaşık 30 bin esnafımızın toplam 650 milyon TL tutarındaki borcu yapılandırılmıştır.

- Hibe ve kredi desteği imkânları; Bakanlığımızca, ticaret erbabımızı Covid-19 pandemisinin olumsuz etkilerinden korumak amacıyla 22.12.2020 tarihli ve 3323 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ile Gerçek Kişi Tacirlere Koronavirüs salgını Nedeniyle Verilecek Destekler Hakkında Cumhurbaşkanı Kararı hükümleri çerçevesinde hibe ve kira destekleri sağlanmaktadır.

Mezkûr Karar kapsamında 3 ay süreyle ödenmek üzere aylık 1.000 Türk Lirası olarak verilen hibe desteğinden 14.12.2020 tarihi itibarıyla;

- Esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olan vergiden muaf esnaf ve sanatkârlar,
- Faal olan ve ticari kazançları basit usulde tespit edilenler,
- Covid-19 salgınıyla mücadele kapsamında alınan tedbirlerden etkilenen ve Bakanlığımızca tespit edilen sektörlerde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârlar faydalanabilmektedir.

Ayrıca, söz konusu destekten yararlanan esnaf ve sanatkârlardan işyerleri kira olanlara 3 ay süreyle ödenmek üzere büyükşehir olan illerde aylık 750 Türk Lirası, diğer illerde ise aylık 500 Türk Lirası tutarında kira desteği sağlanabilmektedir.

Öte yandan, ilgili Cumhurbaşkanı Kararı hükümleri çerçevesinde esnaf ve sanatkârlarımız faizsiz krediler ile de desteklenmekte olup Türkiye genelinde 30 Kasım 2020

tarihi itibariyle toplam 63.690 esnaf ve sanatkârimıza 2 milyar 88 milyon TL tutarında sıfır faizli kredi kullandırılmıştır.

Diğer taraftan, 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun amaçlarından biri perakende işletmelerin dengeli bir şekilde büyüme ve gelişmelerinin sağlanmasıdır. Bu doğrultuda, anılan Kanunda esnaf ve sanatkârları korumaya yönelik önemli hükümler bulunmakta olup söz konusu Kanun'a istinaden perakende sektöründe faaliyet gösteren esnaf ve sanatkâr işletmelerinin maliyetlerini düşürmek, günümüz koşullarına uygun olarak müşteri taleplerini karşılamak, rekabet gücünün artırılabilmesi ve bu işletmelerde satışa sunulan malların etkin bir şekilde piyasadan temini amacıyla ortak tedarik temelinde oluşturulacak Tedarik ve Dağıtım Modeli projesine yönelik çalışmalara devam edilmekte olup tedarik ve dağıtım kooperatifleri kurulabileceği düzenlenmiştir. Yine esnaf ve sanatkâr işletmeleri ile geleneksel, kültürel veya sanatsal değeri olan kaybolmaya yüz tutmuş meslekleri icra edenlere alışveriş merkezlerinde yapılacak yer tahsisinin usul ve esasları belirlenmiştir. Bununla birlikte, üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim mallarına ilişkin ödemelerin süresinin; alacaklı üretici veya tedarikçinin küçük işletme, borçlunun ise büyük ölçekli işletme olduğu hâllerde teslim tarihinden itibaren otuz günü geçemeyeceği hüküm altına alınmış olup bu düzenlemeyle üretici ve küçük işletmelerin korunması amaçlanmıştır.

Bunlara ilave olarak, hâlihazırda, esnaf ve sanatkârlarımızın ticaret hacimlerini artırmak amacıyla muhtelif eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerine de devam edilmektedir.